

0-2-årige børns læring

Tæt på det læringsorienterede arbejde i dagtilbud

0-2-årige børns læring

© 2016 Danmarks Evalueringsinstitut
Trykt hos Rosendahls

Eftertryk med kildeangivelse er tilladt

Bestilles hos:
Alle boghandlere

40,- kr. inkl. moms
ISBN 978-87-7958-892-9
Foto: Thure Andersen

Indhold

Forord	7
1 Resume	9
2 Indledning	15
2.1 Baggrund	15
2.2 Undersøgelsens formål og spørgsmål	15
2.3 Metode	16
2.3.1 Udvalgelse af dagtilbud	16
2.3.2 Dataindsamling	16
2.3.3 Analyse	16
2.3.4 Undersøgelsens resultater	16
2.4 Læringsyn	17
2.5 Organisering af projektet	17
2.6 Rapportens opbygning	17
2.7 Rapportens anvendelse	18
3 Læringsmål	19
3.1 Sociale kompetencer	20
3.1.1 God kammerat	20
3.1.2 Aflæse og håndtere følelser	20
3.1.3 Konflikter	20
3.1.4 Robusthed	20
3.1.5 Dele og vente på tur	20
3.1.6 Sociale spilleregler	21
3.1.7 Hjælp fra andre børn	21
3.1.8 Rumme forskelligheder	21

3.1.9	Hjælpe til	22
3.1.10	Lære at lege	22
3.2	Personlig udvikling	22
3.2.1	Tilvænning til daginstitution eller dagpleje	22
3.2.2	Kende sig selv	23
3.2.3	Selvregulering	23
3.2.4	Selværd og selvtillid	23
3.2.5	Andre læringsmål under temaet personlig udvikling	23
3.3	Selvhjulpenhed	24
3.4	Krop og bevægelse	24
3.4.1	Motoriske kompetencer	24
3.4.2	Sansning	25
3.4.3	En del af den personlige udvikling	25
3.5	Sprog	25
3.6	Natur og naturfænomener	25
3.7	Kultur og kulturelle udtryksformer	26
3.8	Andre læringsmål	26
3.9	At blive klar til børnehaven	26
4	Antagelser om læring	27
4.1	Læring finder sted i alle situationer	27
4.1.1	Variation i læringsforståelse	28
4.2	Tryghed er en forudsætning for læring	29
4.2.1	Tryghed i relationer	29
4.2.2	Forudsigelig hverdag	29
4.2.3	Tryghed og læring	29
4.3	Læring sker i samspil	29
4.3.1	Samspil mellem børn og voksne	30
5	Pædagogiske metoder	31
5.1	Se barnets udvikling	32
5.1.1	Møde barnet med respekt og anerkendelse	32
5.1.2	Kende barnets nærmeste udviklingszone	32
5.1.3	Udfordre barnet	33
5.2	Følge barnets interesse	34
5.2.1	Hvad barnet er optaget af	34
5.2.2	Barnets initiativ og nysgerrighed	35
5.2.3	Balance mellem planlagte pædagogiske aktiviteter og fri leg	35

5.3	Inddrage barnet i fællesskabet	36
5.3.1	Give barnet plads i fælles aktiviteter	36
5.3.2	Give barnet en rolle i fællesskabet	37
5.4	Skabe læringsrum	38
5.4.1	Tid og ro	38
5.4.2	Små grupper	39
5.4.3	Fælles opmærksomhed	41
5.4.4	Dynamik mellem børnene	41
5.4.5	Det fysiske rum	42
5.5	Rollemodeller	42
5.5.1	Barnet spejler sig i andre børn	43
5.5.2	Barnet spejler sig i de voksne	43
5.6	Guide børnene	44
5.6.1	Tæt på barnet	44
5.6.2	Prøv selv	44
5.6.3	At guide i relationer	45
5.7	Sætte ord på	45
5.7.1	Sprog	46
5.7.2	Følelser og relationer	47
5.7.3	Forudsigelighed og tryghed	47

Appendiks

Appendiks A:	Metode	49
Appendiks B:	Litteratur	63

Forord

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) giver med denne rapport en samlet fremstilling af, hvordan pædagogisk personale arbejder med læring på 0-2-årsområdet.

Det har i flere år været et gennemgående tema i debatten, at dagtilbuddene, udover at yde omsorg og sørge for børnenes trivsel, skal have et øget fokus på børnenes læring. Forskning peger på, at det har positive virkninger for børnene og samfundet.

Ikke desto mindre tyder andre EVA-undersøgelser på, at der er behov for et øget fokus på betydningen af de mindste børns læring.

Denne rapport er med til at skabe opmærksomhed omkring de mindste børns læring og giver et afsæt for refleksion over den pædagogiske praksis i dagtilbuddene.

Jeg håber, at dagtilbud, kommuner, forskningsinstitutioner og professionshøjskoler kan hente inspiration i rapporten til, hvordan fokus på de 0-2-åriges læring kan styrkes.

Mikkel Haarder
Direktør for EVA

**DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT**

Østbanegade 55, 3.
2100 København Ø

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk

Danmarks Evalueringsinstitut udforsker og udvikler kvaliteten af dagtilbud for børn, skoler og uddannelser. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer - fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

Læs mere om EVA på vores hjemmeside, www.eva.dk.
Her kan du også downloade alle EVA's udgivelser - trykte eksemplarer kan bestilles via en boghandler.

ISBN: 978-87-7958-892-9

9 787958 8929 >